

12. MENTALNE
BOLESTI
I
BOLESTI JETRE

12.1. MENTALNE BOLESTI I POREMEĆAJI

12.1.1. MENTALNE BOLESTI I POREMEĆAJI EVIDENTIRANI U RADU ZDRAVSTVENE DJELATNOSTI

Od mentalnih bolesti i poremećaja, u primarnoj zdravstvenoj zaštiti, prema podacima CEZIH-a, u IŽ registrirano je 42.247 oboljelih, slično kao i lani (42.649). Većinu bolesti iz ove skupine čine neuroze i afektivni poremećaji povezani sa stresom i somatotropni poremećaji (43,5%), slijede afektivni poremećaji (22,4%), bihevioralni sindromi (10,0%), shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji (6,9%), organski i simptomatski duševni poremećaji (6,5%), koji uključuju demencije (4,0%), dok su duševni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani psihoaktivnim tvarima (5,1%) na šestom mjestu, a uključuju alkohol (2,2%) i opijate (2,4%). U primarnoj zdravstvenoj zaštiti 62,9% registriranih pacijenata čine žene.

Kod muškog spola najčešće su neuroze (37,3%) i afektivni poremećaji (16,9%), slijede poremećaji uzrokovani psihoaktivnim tvarima (11,5%) koji uključuju alkohol (4,9%) i opijate (5,3%), bihevioralni sindromi (9,5%) te shizofrenija (9,2%). Kod ženskog spola također su vodeće neuroze (47,2%) i afektivni poremećaji (25,5%), a na trećem mjestu su bihevioralni sindromi (10,3%), slijede organski i simptomatski duševni poremećaji (7,0%), koji uključuju demencije (4,5%) te shizofrenija (5,5%).

Tablica 1 - Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja registrirani u primarnoj zaštiti (ugovorne ordinacije) u Istarskoj županiji 2019. i 2020.g. po spolu

	Ukupno		Muški spol		Ženski spol	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%
2019.						
UKUPNO	42.649	100,0	16.064	100,0	26.585	100,0
Organski i simptomatski duševni poremećaji (F00-F09)	2.710	6,4	853	5,3	1.857	7,0
- F00-F03 Demencija	1.629	3,8	462	2,9	1.167	4,4
Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani uzimanjem psihoaktivnih tvari (F10-F19)	2.215	5,2	1.823	11,3	392	1,5
- F10 – alkohol	954	2,2	777	4,8	177	0,7
- F11 - opijati	980	2,3	826	5,1	154	0,6
Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji (F20-F29)	2.884	6,8	1.409	8,8	1.475	5,5
Afektivni poremećaji (F30-F39)	9.659	22,6	2.746	17,1	6.913	26,0
Neuroze i afektivni p. povezani sa stresom i somatoformni p. (F40-F48)	18.715	43,9	6.235	38,8	12.480	46,9
Bihevioralni sindromi vezani uz fiziološke poremećaje i fizičke čimbenike (F50-F59)	3.986	9,3	1.390	8,7	2.596	9,8
Ostali duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	2.480	5,8	1.608	10,0	871	3,3
2020.						
UKUPNO	42.247	100,0	15.663	100,0	26.584	100,0
Organski i simptomatski duševni poremećaji (F00-F09)	2.740	6,5	889	5,7	1.851	7,0
- F00-F03 Demencija	1.680	4,0	484	3,1	1.196	4,5
Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani uzimanjem psihoaktivnih tvari (F10-F19)	2.170	5,1	1.794	11,5	376	1,4
- F10 – alkohol	928	2,2	774	4,9	154	0,6
- F11 - opijati	997	2,4	832	5,3	165	0,6
Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji (F20-F29)	2.917	6,9	1.445	9,2	1.472	5,5
Afektivni poremećaji (F30-F39)	9.443	22,4	2.651	16,9	6.792	25,5
Neuroze i afektivni p. povezani sa stresom i somatoformni p. (F40-F48)	18.391	43,5	5.842	37,3	12.549	47,2
Bihevioralni sindromi vezani uz fiziološke poremećaje i fizičke čimbenike (F50-F59)	4.212	10,0	1.481	9,5	2.731	10,3
Ostali duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	2.374	5,6	1.561	10,0	813	3,1

Izvor:CEZIH

Budući da se način prikupljanja i obrade podataka razlikuje od dosadašnjeg načina prikupljanja i obrade podataka iz PZZ-a, ovi podaci nisu u potpunosti usporedivi s onima objavljivanim ranijih godina.

U specijalističko-konzilijarnoj djelatnosti u IŽ registrirano je 10.195 oboljelih (lani 10.843), a većinu bolesti čine neuroze i afektivni poremećaji povezani sa stresom i somatotropni poremećaji (30,9%), zatim shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji (19,1%), a slijede duševni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani alkoholom (6,5%). U dobnoj skupini 20-64 godine je u specijalističko-konzilijarnoj djelatnosti 69,7% registriranih pacijenata. Broj registriranih u specijalističko-konzilijarnoj djelatnosti čini 24,1% registriranih u primarnoj zdravstvenoj zaštiti (ovaj podatak nije usporediv s prethodnim godinama zbog promjene načina prikupljanja podataka iz PZZ-a).

Tablica 2 - Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja registrirani u specijalističko-konzilijarnoj djelatnosti (sve ordinacije) u Istarskoj županiji 2020.g. po dobi

	Ukupno		0-6 g.		7-19 g.		20-64 g.		65 i više g.	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%
UKUPNO	10.195	100,0	164	100,0	476	100,0	7.107	100,0	2.448	100,0
Demencija F00-F03	552	5,4	-	-	-	-	48	0,7	504	20,6
D.p. i p.p uzrokovani alkoholom F10	661	6,5	2	1,2	11	2,3	532	7,5	116	4,7
D.p. i p.p uzrokovani psihoaktivnim tvarima F11-F19	188	1,8	-	-	9	1,9	173	2,4	6	0,2
Shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji F20-F29	1.944	19,1	-	-	37	7,8	1.587	22,3	320	13,1
Neuroze i afektivni p. povezani sa stresom i somatofornni p. F40-F48	3.148	30,9	-	-	166	34,9	2.508	35,3	474	19,4
Duševna zaostalost F70-F79	89	0,9	-	-	14	2,9	61	0,9	14	0,6
Ostali d.p. i p.p.	3.613	35,4	162	98,8	239	50,2	2.198	30,9	1.014	41,4

U specijalističko-konzilijarnoj djelatnosti evidentirano je 4.821 pregleda kod muškaraca (47,3% u ukupnom), a kod žena 5.374 (52,7%). Većinu pregleda čine neuroze i afektivni poremećaji povezani sa stresom i somatotropni poremećaji: kod muškaraca 30,3% i kod žena 31,4%. Na drugom mjestu su shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji kod muškaraca (20,5%) i kod žena (17,8%). Na trećem mjestu kod muškaraca su poremećaji uzrokovani alkoholom (11,1%), a kod žena demencije (6,3%).

Tablica 3 - Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja registrirani u specijalističko-konzilijarnoj djelatnosti u Istarskoj županiji 2020. godine po spolu

	Ukupno	Muški		Ženski	
		Broj	%	Broj	%
UKUPNO	10.195	4.821	100,0	5.374	100,0
Demencija F00-F03	552	214	4,4	338	6,3
D.p. i p.p uzrokovani alkoholom F10	661	533	11,1	128	2,4
D.p. i p.p uzrokovani psihoaktivnim tvarima F11-F19	188	139	2,9	49	0,9
Shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji F20-F29	1.944	987	20,5	957	17,8
Neuroze i afektivni p. povezani sa stresom i somatofornni p. F40-F48	3.148	1.461	30,3	1.687	31,4
Duševna zaostalost F70-F79	89	57	1,2	32	0,6
Ostali d.p. i p.p.	3.613	1.430	29,7	2.183	40,6

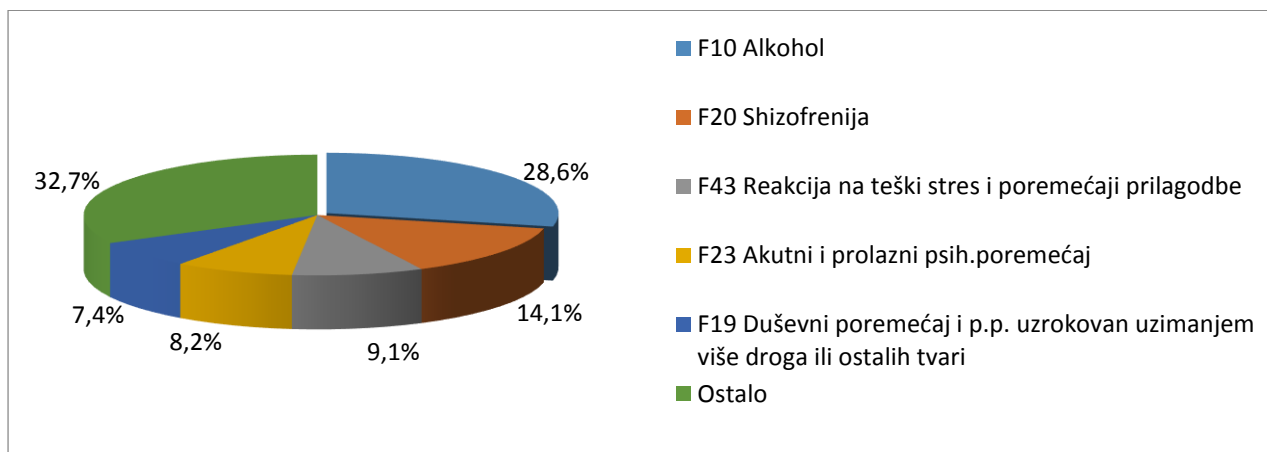
U zdravstvenim ustanovama u IŽ zbog duševnih poremećaja i poremećaja ponašanja hospitalizirano je 846 osoba, 462 (54,6%) muškarca i 384 žena (45,4%).

Tablica 4 - Broj hospitalizacija zbog duševnih poremećaja i poremećaja ponašanja (F00-F99) po spolu u Istarskoj županiji* u 2020.godini

MKB podskupine i dijagnoze	Ukupno		Muški		Ženski	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%
UKUPNO	846	100,0	462	100,0	384	100,0
<i>Organski i simptomatski duševni poremećaji (F00-F09)</i>	179	21,2	57	12,3	122	31,8
- F00*=G30 Alzheimerova bolest	8	0,9	-	-	8	2,1
- F01 vaskularna demencija	50	5,9	9	1,9	41	10,7
- F03 Nespecificirana demencija	68	8,0	23	5,0	45	11,7
- F06 Ostali d.p. izazvani oštećenjem i disfunkcijom mozga i fizičkom bolešću	37	4,4	15	3,2	22	5,7
<i>Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani uzimanjem psihoaktivnih tvari (F10-F19)</i>	230	27,2	187	40,5	43	11,2
- F10 – alkohol	165	19,5	132	28,6	33	8,6
- F11 - opijati	16	1,9	14	3,0	2	0,5
- F19 - više droga ili uzimanje ostalih tvari	39	4,6	34	7,4	5	1,3
<i>Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji (F20-F29)</i>	216	25,5	133	28,8	83	21,6
- F20 Shizofrenija	97	11,5	65	14,1	32	8,3
- F23 Akutni i prolazni psihotični p.	54	6,4	38	8,2	16	4,2
- F25 Shizoafektivni p.	31	3,7	12	2,6	19	4,9
<i>Afektivni poremećaji (F30-F39)</i>	108	12,8	36	7,8	72	18,8
- F31 Bipolarni afektivni p.	46	5,4	18	3,9	28	7,3
- F32 Depresivne epizode	33	3,9	10	2,2	23	6,0
- F33 Povratni depresivni p.	24	2,8	8	1,7	16	4,2
<i>Neurotski, vezani uz stres i somatoformni poremećaji (F40-F48)</i>	104	12,3	43	9,3	61	15,9
- F43 Reakcije na teški stres i p. prilagodbe	96	11,3	42	9,1	54	14,1
<i>Bihevioralni sindromi vezani uz fiziološke poremećaje i fizičke čimbenike (F50-F59)</i>	1	0,1	-	-	1	0,3
<i>Poremećaji ličnosti i ponašanja odraslih (F60-F69)</i>	6	0,7	4	0,9	2	0,5
<i>Duševna zaostalost (F70-F79)</i>	-	-	-	-	-	-
<i>Poremećaji u ponašanju i osjećajima u djetinjstvu i adoles. (F90-F98)</i>	2	0,2	2	0,4	-	-
<i>Neodređeni mentalni poremećaji F99</i>	-	-	-	-	-	-

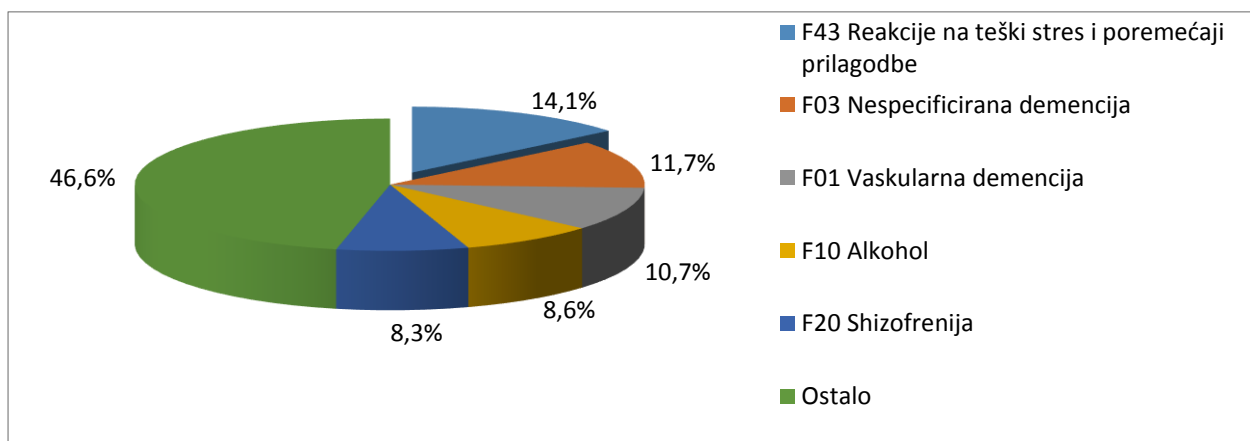
*OB Pula i stacionari

Vodeće dijagnoze u skupini duševnih poremećaja kod hospitaliziranih muškaraca su: alkohol (28,6%), shizofrenija (14,1%), reakcija na teški stres i poremećaj prilagodbe (9,1%), akutni i prolazni psihotični poremećaj (8,2%) te više droga ili ostalih tvari (7,4%). Navedenih pet vodećih dijagnoza uzrok su dvije trećine (67,4%) hospitalizacija u IŽ kod muškaraca zbog duševnih poremećaja.

Slika 1 - Vodeće dijagnoze u skupini duševnih poremećaja kod hospitaliziranih osoba muškog spola u Istarskoj županiji u 2020.g.

Vodeće dijagnoze u skupini duševnih poremećaja kod hospitaliziranih žena su: reakcije na teški stres i poremećaj prilagodbe (14,1%), demencija (11,7%), vaskularna demencija (10,7%), alkohol (8,6%) i shizofrenija (8,3 %).

Slika 2 - Vodeće dijagnoze u skupini duševnih poremećaja kod hospitaliziranih osoba ženskog spola u Istarskoj županiji u 2020.g.

Kod muškaraca više od polovine (58,2%) hospitalizacija je u dobi 30-59 godina. Žene su češće hospitalizirane u dobi iznad 50 godina, više od 2/3 (68,5%) hospitalizacija žena.

Tablica 5 - Broj hospitalizacija zbog duševnih poremećaja i poremećaja ponašanja (F00-F99) po spolu i dobi u Istarskoj županiji* u 2020.godini

Spol	Ukupno	Dobne skupine								
		1-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80+
Ukupno	846	1	14	92	136	142	157	110	63	131
Muški	462	1	10	61	85	107	77	59	28	34
Ženski	384	-	4	31	51	35	80	51	35	97

*OB Pula i stacionari

Tablica 6 - Broj hospitalizacija zbog duševnih poremećaja i poremećaja ponašanja (F00-F99) po dobi u Istarskoj županiji* u 2020.godini

MKB podskupine i dijagnoze	Ukupno	Dobne skupine							
		0-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80+
UKUPNO	846	15	92	136	142	157	110	63	131
<i>Organski i simptomatski duševni poremećaji (F00-F09)</i>	<i>179</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>-</i>	<i>8</i>	<i>5</i>	<i>10</i>	<i>34</i>	<i>119</i>
- F00*=G30 Alzheimerova bolest	8	-	-	-	-	-	1	1	6
- F01 vaskularna demencija	50	-	-	-	-	-	-	6	44
- F03 Nespecificirana demencija	68	-	-	-	-	-	2	16	50
- F06 Ostali d.p. izazvani oštećenjem i disfunkcijom mozga i fizičkom bolešću	37	-	-	-	3	5	3	9	17
<i>Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani uzimanjem psihoaktivnih tvari (F10-F19)</i>	<i>230</i>	<i>9</i>	<i>29</i>	<i>57</i>	<i>44</i>	<i>57</i>	<i>31</i>	<i>1</i>	<i>2</i>
- F10 – alkohol	165	5	9	31	31	55	31	1	2
- F11 - opijati	16	1	1	5	8	1	-	-	-
- F19 - više droga ili ostalih tvari	39	3	17	15	3	1	-	-	-
<i>Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji (F20-F29)</i>	<i>216</i>	<i>1</i>	<i>26</i>	<i>50</i>	<i>57</i>	<i>44</i>	<i>33</i>	<i>4</i>	<i>1</i>
- F20 Shizofrenija	97	-	10	20	29	25	13	-	-
- F23 Akutni i prolazni psihotični p.	54	1	12	22	10	5	4	-	-
- F25 Shizoafektivni p.	31	-	2	1	9	9	8	2	-
<i>Afektivni poremećaji (F30-F39)</i>	<i>108</i>	<i>-</i>	<i>4</i>	<i>9</i>	<i>15</i>	<i>36</i>	<i>26</i>	<i>15</i>	<i>3</i>
- F31 Bipolarni afektivni p.	46	-	-	5	9	18	10	3	1
- F32 Depresivne epizode	33	-	3	3	2	8	9	6	2
- F33 Povratni depresivni p.	24	-	1	1	-	9	7	6	-
<i>Neurotski, vezani uz stres i somatoformni poremećaji (F40-F48)</i>	<i>104</i>	<i>2</i>	<i>30</i>	<i>20</i>	<i>16</i>	<i>12</i>	<i>10</i>	<i>8</i>	<i>6</i>
- F43 Reakcije na teški stres i p. prilagodbe	96	2	28	20	15	11	8	7	5
<i>Bihevioralni sindromi vezani uz fiziološke poremećaje i fizičke čimbenike (F50-F59)</i>	<i>1</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>1</i>	<i>-</i>
<i>Poremećaji ličnosti i ponašanja odraslih (F60-F69)</i>	<i>6</i>	<i>-</i>	<i>1</i>	<i>-</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
<i>Duševna zaostalost (F70-F79)</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
<i>Poremećaji u ponašanju i osjećajima koji se pojavljuju u djetinjstvu i adolescenciji (F90-F98)</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
<i>Neodređeni mentalni poremećaji F99</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>1</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>

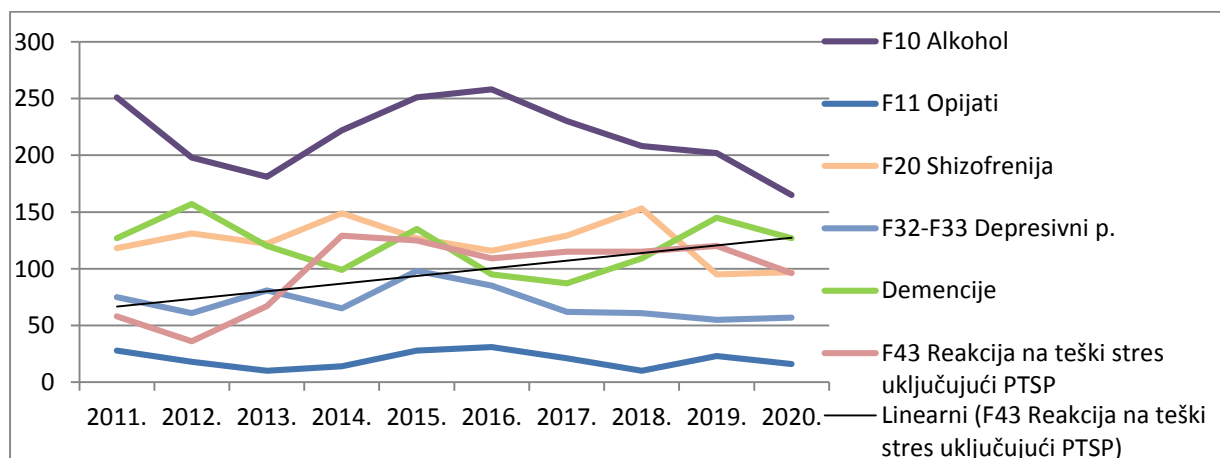
*OB Pula i stacionari

U odnosu na prethodnu godinu, u 2020. godini je evidentirano 14,2% manje hospitalizacija zbog duševnih poremećaja, kod muškaraca je broj hospitalizacija bio manji za 14,6%, a kod žena za 13,7% manji.

Tablica 7 - Broj hospitalizacija zbog odabranih duševnih poremećaja po spolu u razdoblju 2011.-2020. g. u Istarskoj županiji

	Spol	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
F00-F99 Duševni porem. i poremećaji ponašanja	UK	1.101	1.031	983	1.119	1.121	1.042	1.003	1.028	986	846
	M	619	528	532	617	616	608	550	550	541	462
	Ž	482	503	451	502	505	434	453	478	445	384
F10 D.p. i p.p. uzrokovani alkoholom	UK	251	198	181	222	251	258	230	208	202	165
	M	206	159	149	178	202	200	175	166	145	132
	Ž	45	39	32	44	49	58	55	42	57	33
F11 D.p. i p.p. uzimanjem opijata	UK	28	18	10	14	28	31	21	10	23	16
	M	23	16	9	11	23	28	19	8	21	14
	Ž	5	2	1	3	5	3	2	2	2	2
F20 Shizofrenija	UK	118	131	122	149	127	116	129	153	95	97
	M	93	85	91	99	88	82	81	91	62	65
	Ž	25	46	31	50	39	34	48	62	33	32
F32-F33 Depresivni poremećaji	UK	75	61	81	65	98	85	62	61	55	57
	M	28	18	24	23	31	31	22	27	22	18
	Ž	47	43	57	42	67	54	40	34	33	39
F43 Reakcija na teški stres uključujući PTSP	UK	58	36	67	129	125	109	115	115	120	96
	M	30	15	24	52	67	50	46	42	61	42
	Ž	28	21	43	77	58	59	69	73	59	54
DEMENCIJE:											
F01 Vaskularna demencija	UK	59	51	67	36	28	29	35	38	62	50
	M	18	14	15	12	11	14	13	8	18	9
	Ž	41	37	52	24	17	15	22	30	44	41
F03 Nespecif. demencija	UK	41	55	27	53	72	42	44	54	71	68
	M	12	23	11	18	13	16	21	16	21	23
	Ž	29	32	16	35	59	26	23	38	50	45
F05 Delirij (nije uzrokovan alkoh. ili ost.psihoakt.tvarima)	UK	2	7	2	-	3	-	3	5	4	1
	M	-	1	1	-	-	-	1	2	1	1
	Ž	2	6	1	-	3	-	2	3	3	-
F00*=G30 Alzheimerova Bolest	UK	25	44	23	10	32	24	5	12	8	8
	M	11	12	9	4	4	11	1	1	1	-
	Ž	14	32	14	6	28	13	4	11	7	8

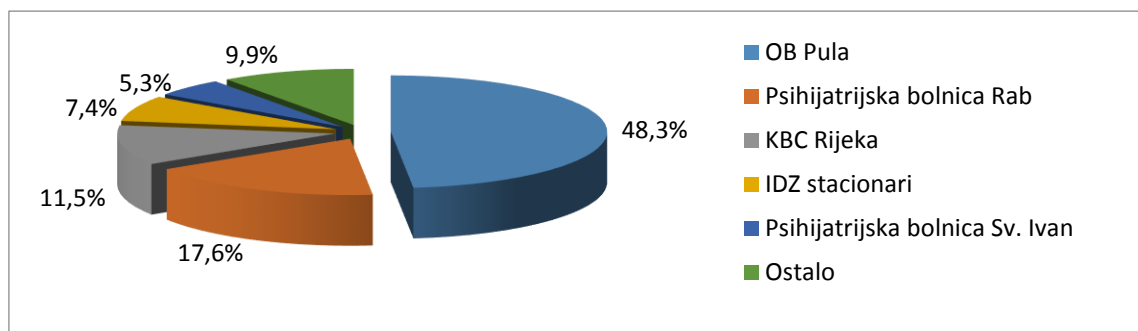
U posljednjih deset godina u padu je broj hospitalizacija zbog uzimanja opijata, alkohola, shizofrenije, depresivnih poremećaja i demencija, dok je u porastu broj hospitalizacija zbog reakcija na teški stres uključujući PTSP.

Slika 3 - Broj hospitalizacija zbog odabranih duševnih poremećaja po spolu u razdoblju 2011.-2020. godine u Istarskoj županiji

Prema podacima HZJZ-a, stanovništvo IŽ zbog duševnih poremećaja i poremećaja ponašanja u 2020.g. najčešće je hospitalizirano u OB Pula (48,3%), Psihijatrijskoj bolnici Rab (17,6%) i KBC Rijeka (11,5%).

Slika 4 - Gravitacije hospitaliziranih stanovnika Istarske županije zbog duševnih poremećaja i poremećaja ponašanja u 2020. godini

Izvor: HZJZ

Prema podacima HZJZ-a, kod stanovništva IŽ u zdravstvenim ustanovama u RH u 2020.g. bilo je ukupno 1.388 hospitalizacija zbog duševnih poremećaja i poremećaja ponašanja: 793 muškaraca (57,1%) i 595 žena (42,9%). Većina hospitaliziranih je u dobi od 30 do 69 godina (69,0%), 62,4% žena i 74,0% muškaraca.

Tablica 8 - Broj hospitalizacija stanovništva Istarske županije zbog duševnih poremećaja i poremećaja ponašanja (F00-F99) u ustanovama u RH u 2020.g. po dobi i spolu

Spol	Ukupno	Dobne skupine								
		0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80+
UKUPNO	1.388	18	51	147	236	244	281	197	89	125
Muški spol	793	9	30	91	151	168	159	109	39	37
Ženski spol	595	9	21	56	85	76	122	88	50	88

Izvor: HZJZ

Vodeće dijagnoze kod muškaraca iz IŽ hospitaliziranih u RH u ovoj skupini bolesti i stanja su: duševni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani alkoholom (25,1%), shizofrenija (16,1%), akutni i prolazni psihotični poremećaj (7,6%), reakcije na teški stres i poremećaji prilagodbe (5,8%) i bipolarni afektivni poremećaj (5,5%). Kod hospitaliziranih žena zbog ove skupine vodeće su dijagnoze: depresivni poremećaji F32-F33 (14,6%), ostali duševni poremećaji izazvani oštećenjem i disfunkcijom mozga i fizičkom bolešću (11,6%), shizofrenija (9,9%), reakcije na teški stres i poremećaji prilagodbe (9,6%) i bipolarni afektivni poremećaj (8,7%).

Tablica 9 - Broj hospitalizacija stanovništva Istarske županije zbog duševnih poremećaja i poremećaja ponašanja (F00-F99) u ustanovama u RH u 2020.g. po spolu

MKB podskupine i dijagnoze	Ukupno		Muški		Ženski	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%
UKUPNO	1.388	100,0	793	100,0	595	100,0
Organski i simptomatski duševni poremećaji (F00-F09)	209	15,1	76	9,6	133	22,4
- F00*=G30 Alzheimerova bolest	10	0,7	-	-	10	1,7
- F01 vaskularna demencija	37	2,7	9	1,1	28	4,7
- F03 Nespecificirana demencija	77	5,5	31	3,9	46	7,7
- F06 Ostali d.p. izazvani oštećenjem i disfunkcijom mozga i fizičkom bolešću	65	4,7	26	3,3	69	11,6
Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani uzimanjem psihoaktivnih tvari (F10-F19)	347	25,0	282	35,6	65	10,9
- F10 – alkohol	245	17,7	199	25,1	46	7,7
- F11 - opijati	49	3,5	39	4,9	10	1,7
- F19 - više droga ili uzimanje ostalih tvari	38	2,7	32	4,0	6	1,0
Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji (F20-F29)	406	29,3	253	31,9	153	25,7
- F20 Shizofrenija	187	13,5	128	16,1	59	9,9
- F23 Akutni i prolazni psihotični p.	91	6,6	60	7,6	31	5,2
- F25 Shizoafektivni p.	65	4,7	28	3,5	37	6,2
Afektivni poremećaji (F30-F39)	227	16,4	84	10,6	143	24,0
- F31 Bipolarni afektivni p.	96	6,9	44	5,5	52	8,7
- F32 Depresivne epizode	41	3,0	16	2,0	25	4,2
- F33 Povratni depresivni p.	85	6,1	23	2,9	62	10,4
Neurotski, vezani uz stres i somatoformni poremećaji (F40-F48)	122	8,8	55	6,9	67	11,3
- F43 Reakcije na teški stres i p. prilagodbe	103	7,4	46	5,8	57	9,6
Bihjeviornalni sindromi vezani uz fiziološke poremećaje i fizičke čimbenike (F50-F59)	8	0,6	3	0,4	5	0,8
Poremećaji ličnosti i ponašanja odraslih (F60-F69)	24	1,7	18	2,3	5	0,8
Duševna zaostalost (F70-F79)	8	0,6	1	0,1	7	1,2
Poremećaji psihološkog razvoja (F80-F89)	24	1,7	15	1,9	9	1,5
Poremećaji u ponašanju i osjećajima koji se pojavljuju u djetinjstvu i adolescenciji (F90-F98)	13	0,9	5	0,6	8	1,3
Neodređeni mentalni poremećaji F99	-	-	-	-	-	-

Izvor: HZJZ

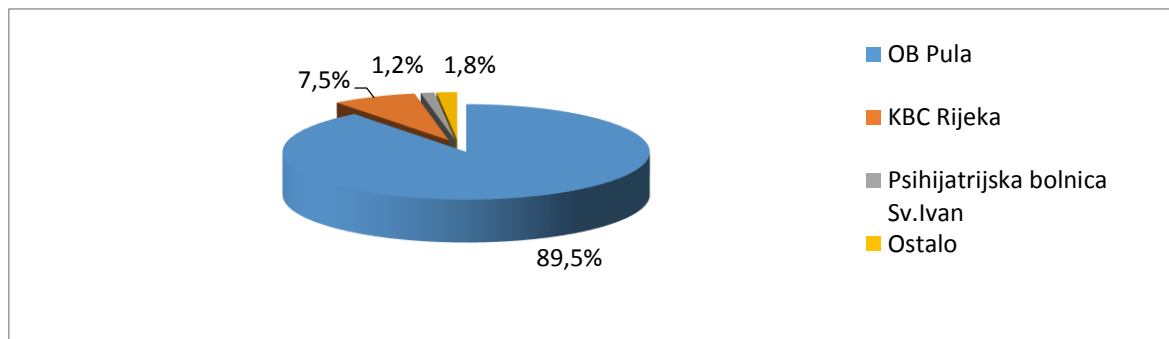
Djeca i mladi do 19 godina hospitaliziraju se najčešće zbog poremećaja psihološkog razvoja (34,8%), zbog poremećaja u ponašanju i osjećajima koji se pojavljuju u djetinjstvu i adolescenciji (18,8%) te akutnih i prolaznih psihotičnih poremećaja (14,5%). Odrasli u dobi 20-39 godina najčešće su hospitalizirani zbog shizofrenije (17,5%), akutnih i prolaznih psihotičnih poremećaja (15,7%), duševnih poremećaja i poremećaja ponašanja uzrokovani alkoholom (13,3%). Odrasli u dobi 40-69 godina najčešće su hospitalizirani zbog duševnih poremećaja i poremećaja ponašanja uzrokovani alkoholom (25,8%), shizofrenije (16,3%) te depresivnih poremećaja F32-F33 (11,9%). Starije osobe (70 i više godina) najčešće su hospitalizirane zbog nespecificirane demencije (32,6%), vaskularne demencije (17,3%) te ostalih duševnih poremećaja izazvanih oštećenjem i disfunkcijom mozga i fizičkom bolešću (16,8%).

Tablica 10 - Broj hospitalizacija stanovništva Istarske županije zbog duševnih poremećaja i poremećaja ponašanja (F00-F99) u ustanovama u RH u 2020.g. po dobi

MKB podskupine i dijagnoze	Ukupno	0-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80+
UKUPNO	1.388	69	147	236	244	281	197	89	125
Organski i simptomatski duševni poremećaji (F00-F09)	209	1	4	1	11	14	20	47	111
- F00*=G30 Alzheimerova bolest	10	-	-	-	-	-	2	2	6
- F01 vaskularna demencija	37	-	-	-	-	-	-	6	31
- F03 Nespecificirana demencija	77	-	-	-	-	-	5	22	50
- F06 Ostali d.p. izazvani oštećenjem i disfunkcijom mozga i fizičkom bolešću	65	-	-	1	5	14	9	14	22
Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani uzimanjem psihoaktivnih tvari (F10-F19)	347	10	37	81	71	91	54	1	2
- F10 – alkohol	245	5	11	40	46	86	54	1	2
- F11 - opijati	49	1	3	22	18	5	-	-	-
- F19 - više droga ili uzimanje ostalih tvari	38	3	19	13	3	-	-	-	-
Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji (F20-F29)	406	10	63	101	98	71	52	8	3
- F20 Shizofrenija	187	-	19	48	51	47	20	-	2
- F23 Akutni i prolazni psihotični p.	91	10	32	28	13	4	4	-	-
- F25 Shizoafektivni p.	65	-	8	7	19	11	15	5	-
Afektivni poremećaji (F30-F39)	227	2	7	24	41	73	53	23	4
- F31 Bipolarni afektivni p.	96	-	1	15	25	27	24	3	1
- F32 Depresivne epizode	41	2	4	4	2	11	10	6	2
- F33 Povratni depresivni p.	85	-	2	5	11	34	18	14	1
Neurotski, vezani uz stres i somatoformni poremećaji (F40-F48)	122	5	29	24	17	20	13	9	5
- F43 Reakcije na teški stres i p. prilagodbe	103	3	26	21	16	15	10	8	4
Bihevioralni sindromi vezani uz fiziološke poremećaje i fizičke čimbenike (F50-F59)	8	4	3	-	-	-	-	1	-
Poremećaji ličnosti i ponašanja odraslih (F60-F69)	24	-	4	4	6	5	5	-	-
Duševna zaostalost (F70-F79)	8	-	-	1	-	7	-	-	-
Poremećaji psihološkog razvoja (F80-F89)	24	24	-	-	-	-	-	-	-
Poremećaji u ponašanju i osjećajima koji se pojavljuju u djetinjstvu i adolescenciji (F90-F98)	13	13	-	-	-	-	-	-	-
Neodređeni mentalni poremećaji F99	-	-	-	-	-	1	-	-	-

Izvor: HZJZ

Stanovnici IŽ u dnevne bolnice zbog duševnih poremećaja najčešće gravitiraju u OB Pula (89,5%) i KBC Rijeka (7,5%).

Slika 5 - Gravitacije stanovnika Istarske županije u dnevne bolnice u RH zbog duševnih poremećaja i poremećaja ponašanja u 2020. godini

Izvor: HZJZ

U dnevnim bolnicama u RH evidentirano je 4.583 boravaka zbog duševnih poremećaja i poremećaja ponašanja, od toga 2.759 (60,2%) kod muških i 1.824 (39,8%) kod ženskih osoba. U odnosu na prethodnu godinu u dnevnim bolnicama registrirano je 20,5% manje boravaka (lani 5.767). Većina boravaka u dnevnoj bolnici zbog ove skupine bolesti i stanja bila je kod osoba u dobi 40-59 godina (57,6%), 53,9% muškaraca i 63,3% žena.

Tablica 11 - Ukupan broj boravaka u dnevnim bolnicama u RH stanovništva Istarske županije zbog duševnih poremećaja i poremećaja ponašanja (F00-F99) u 2020. godini po spolu i dobi

	Spol	Ukupno	Dobne skupine								
			0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80+
UKUPNO	UK	4.583	16	78	436	670	1.150	1.491	612	91	39
	M	2.759	15	43	374	343	730	756	422	76	-
	Ž	1.824	1	35	62	327	420	735	190	15	39

Izvor: HZJZ

U dnevne bolnice muškarci najčešće dolaze zbog shizofrenije (26,5%), duševnih poremećaja i poremećaja ponašanja uzrokovanih alkoholom (16,2%) te reakcije na teški stres i poremećaja prilagodbe (9,0%), a žene zbog depresivnih poremećaja F32-F33 (23,3%), bipolarnog poremećaja (12,6%) te reakcije na teški stres i poremećaja prilagodbe (11,6%).

Tablica 12 - Broj boravaka u dnevnim bolnicama u RH stanovništva Istarske županije zbog duševnih poremećaja i poremećaja ponašanja (F00-F99) u 2020. godini po spolu

MKB podskupine i dijagnoze	Ukupno		Muški		Ženski	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%
UKUPNO	4.583	100,0	2.759	100,0	1.824	100,0
<i>Organski i simptomatski duševni poremećaji (F00-F09)</i>	89	1,9	59	2,1	30	1,6
<i>Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani uzimanjem psihoaktivnih tvari (F10-F19)</i>	627	13,7	537	19,5	90	4,9
- F10 – alkohol	536	11,7	447	16,2	89	4,9
<i>Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji (F20-F29)</i>	2.009	43,8	1.374	49,8	635	34,8
-F20 Shizofrenija	889	19,4	730	26,5	159	8,7
- F23 Akutni i prolazni psihotični poremećaj	222	4,8	136	4,9	86	4,7
- F25 Shizoafektivni p.	332	7,2	221	8,0	111	6,1
<i>Afektivni poremećaji (F30-F39)</i>	1.029	22,5	348	12,6	681	37,3
- F31 Bipolarni afektivni p.	318	6,9	88	3,2	230	12,6
- F32 Depresivne epizode	297	6,5	54	2,0	243	13,3
- F33 Povratni depresivni poremećaj	328	7,2	146	5,3	182	10,0
<i>Neurotski, vezani uz stres i somatiformni poremećaji (F40-F48)</i>	638	13,9	315	11,4	323	17,7
- F41 Ostali anksiozni poremećaji	139	3,0	34	1,2	105	5,8
- F43 Reakcije na teški stres i p. prilagodbe	461	10,1	249	9,0	212	11,6
<i>Bihеjvioralni sindromi vezani uz fiziološke poremećaje i fizičke čimbenike (F50-F59)</i>	14	0,3	4	0,1	10	0,5
<i>Poremećaji ličnosti i ponašanja odraslih (F60-F69)</i>	74	1,6	32	1,2	42	2,3
<i>Duševna zaostalost (F70-F79)</i>	13	0,3	13	0,5	-	-
<i>Poremećaji psihološkog razvoja (F80-F89)</i>	50	1,1	50	1,8	-	-
<i>Poremećaji u ponašanju i osjećajima koji se pojavljuju u djetinjstvu i adolescenciji (F90-F98)</i>	40	0,9	27	1,0	13	0,7
<i>Neodređeni mentalni poremećaji F99</i>	-	-	-	-	-	-

Izvor: HZJZ

Djeca i mladi do 19 godina u dnevnim bolnicama najčešće su boravili zbog poremećaja u ponašanju i osjećajima koji se pojavljuju u djetinjstvu i adolescenciji (38,3%), neurotskih, vezanih uz stres i somatoformnih poremećaja (18,1%) te zbog bihevioralnih sindroma vezanih uz fiziološke poremećaje i fizičke čimbenike (12,8%). Odrasli u dobi 20-39 godina najčešće su boravili u dnevnoj bolnici zbog shizofrenije (21,9%), akutnih i prolaznih psihotičnih poremećaja (14,3%) te depresivnih poremećaja F32-F33 (10,0%). Odrasli u dobi 40-69 godina najčešće su boravili zbog shizofrenije (19,7%), depresivnih poremećaja F32-F33 (14,9%), duševnih poremećaja i poremećaja ponašanja uzrokovani alkoholom (13,3%) te reakcije na teški stres i poremećaje prilagodbe (11,8%). Starije osobe (70 i više godina) najčešće su boravile zbog demencije F00-F03 odnosno duševnih poremećaja i poremećaja ponašanja uzrokovanih alkoholom (po 29,2%) te depresivnih poremećaja F32-F33 (20,8%).

Tablica 13 - Broj boravaka u dnevnim bolnicama u RH stanovništva Istarske županije zbog duševnih poremećaja i poremećaja ponašanja (F00-F99) u 2020. godini po dobi

MKB podskupine i dijagnoze	Ukupno	0-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80+
UKUPNO	4.583	94	436	670	1150	1491	612	91	39
<i>Organski i simptomatski duševni poremećaji (F00-F09)</i>	89	1	-	-	6	32	6	32	12
- F00-F03 Demencije	43	-	-	-	1	-	4	28	10
<i>Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani uzimanjem psihoaktivnih tvari (F10-F19)</i>	627	2	91	63	149	203	81	38	-
- F10 – alkohol	536	1	17	47	149	203	81	38	-
<i>Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji (F20-F29)</i>	2.009	8	213	435	486	511	339	17	-
-F20 Shizofrenija	889	-	39	203	229	296	115	7	-
- F23 Akutni i prolazni psihotični poremećaj	222	7	37	121	47	10	-	-	-
-F25 Shizoafektivni p.	332	-	86	7	66	45	118	10	-
<i>Afektivni poremećaji (F30-F39)</i>	1.029	8	17	96	270	499	112	-	27
- F31 Bipolarni afektivni p.	318	-	1	-	165	109	43	-	-
- F32 Depresivne epizode	297	-	-	73	74	121	23	-	6
- F33 Povratni depresivni poremećaj	328	-	16	23	6	216	46	-	21
<i>Neurotski, vezani uz stres i somatoformni poremećaji (F40-F48)</i>	638	17	68	68	171	236	74	4	-
- F41 Ostali anksiozni poremećaji	139	-	27	34	5	62	10	1	-
- F43 Reakcije na teški stres i p. prilagodbe	461	-	41	34	160	174	49	3	-
<i>Bihevioralni sindromi vezani uz fiziološke poremećaje i fizičke čimbenike (F50-F59)</i>	14	12	2	-	-	-	-	-	-
<i>Poremećaji ličnosti i ponašanja odraslih (F60-F69)</i>	74	-	1	8	55	10	-	-	-
<i>Duševna zaostalost (F70-F79)</i>	13	-	-	-	13	-	-	-	-
<i>Poremećaji psihološkog razvoja (F80-F89)</i>	50	10	40	-	-	-	-	-	-
<i>Poremećaji u ponašanju i osjećajima koji se pojavljuju u djetinjstvu i adolescenciji (F90-F98)</i>	40	36	4	-	-	-	-	-	-
<i>Neodređeni mentalni poremećaji F99</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Izvor: HZJZ

12.1. MENTALNE BOLESTI I POREMEĆAJI KAO UZROK SMRTI

Od duševnih poremećaja i poremećaja ponašanja kao osnovnog uzroka smrti stanovnika IŽ u 2020. godini umrle su 44 osobe, većinom od organskih i simptomatskih duševnih poremećaja (F00-F09) – 27 osoba, najčešće demencije (26), a većina umrlih od duševnih poremećaja su žene (26).

Tablica 14 - Umrli od duševnih poremećaja i poremećaja ponašanja u Istarskoj županiji 2020. godine po dobi i spolu

Šifra MKB	Spol	Ukupno	40-49 g.	50-59 g.	60-69 g.	70-79 g.	80+ g.
UKUPNO F00-F99	UK	44	2	3	9	8	22
	M	18	2	2	8	3	3
	Ž	26	-	1	1	5	19
F01 Vaskularna demencija	UK	11	-	-	-	2	9
	M	1	-	-	-	-	1
	Ž	10	-	-	-	2	8
F03 Nespecificirana demencija	UK	15	-	-	-	4	11
	M	3	-	-	-	2	1
	Ž	12	-	-	-	2	10
F06 Ostali d.p. izazvani oštećenjem i disfunkcijom mozga i fizičkom bolešću	UK	1	-	-	-	-	1
	M	1	-	-	-	-	1
	Ž	-	-	-	-	-	-
F10 Alkohol	UK	10	-	-	9	1	-
	M	8	-	-	8	-	-
	Ž	2	-	-	1	1	-
F11 Opijati	UK	1	1	-	-	-	-
	M	1	1	-	-	-	-
	Ž	-	-	-	-	-	-
F19 D.p. i p.p. uzrokovani uzimanjem više droga ili uzimanjem ostalih tvari	UK	1	-	1	-	-	-
	M	1	-	1	-	-	-
	Ž	-	-	-	-	-	-
F20 Shizofrenija	UK	4	1	1	-	1	1
	M	3	1	1	-	1	-
	Ž	1	-	-	-	-	1
F25 Shizoafektivni poremećaj	UK	1	-	1	-	-	-
	M	-	-	-	-	-	-
	Ž	1	-	1	-	-	-

Izvor: Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske

Od 2011. do 2015.g. umrlo je 118 osoba, a od 2016. do 2020.g. 190 osoba (za 61,0% više umrlih).

Tablica 15 - Umrli od duševnih poremećaja i poremećaja ponašanja u Istarskoj županiji od 2011. do 2020. godine

	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
UKUPNO	12	19	28	26	33	21	43	39	43	44

Izvor: Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske

U 2020. godini DZS je zbog slučajnog otrovanja i izlaganja narkoticima i psihodislepticima (halucinogenima) zabilježio 1 smrt i to kod muškog spola.

Tablica 16 - Umrli zbog slučajnog otrovanja i izlaganja narkoticima i psihodislepticima (halucinogenima) (X42)

	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
UKUPNO	-	3	3	3	1	3	2	1	3	1
Muški	-	3	3	3	1	2	2	1	2	1
Ženski	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-

Izvor: Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske

12.2. BOLESTI JETRE

12.2.1. BOLESTI JETRE EVIDENTIRANE U RADU ZDRAVSTVENE DJELATNOSTI

U primarnoj zdravstvenoj zaštiti u 2020.g. evidentirano je 2.739 bolesti jetre, za 11,8% manje nego lani (3.106). Većina evidentiranih bolesti bila je kod muškaraca (61,3%).

Tablica 1 - Bolesti jetre registrirane u primarnoj zaštiti (ugovorne ordinacije) u Istarskoj županiji u 2019. i 2020.g. po spolu

	2019.			2020.		
	Ukupno	Muški spol	Ženski spol	Ukupno	Muški spol	Ženski spol
UKUPNO Bolesti jetre K70-K77	3.106	1.914	1.192	2.739	1.679	1.060

Izvor: CEZIH

U specijalističko-konzilijarnoj djelatnosti u IŽ registrirano je 614 oboljelih od bolesti jetre, za 38,1% manje nego lani (992), a većinu čine muškarci (59,1%). U dobnoj skupini 20-64 godine je 71,8% registriranih pacijenata. Broj registriranih u specijalističko-konzilijarnoj djelatnosti čini 22,4% registriranih u primarnoj zdravstvenoj zaštiti (ovaj podatak nije usporediv s prethodnim godinama zbog promjene načina prikupljanja podataka iz PZZ-a).

Tablica 2 - Bolesti jetre registrirane u specijalističko-konzilijarnoj djelatnosti (sve ordinacije) u Istarskoj županiji 2020.g. po dobi i spolu

	Ukupno	0-6 g.	7-19 g.	20-64 g.	65 i više g.
UKUPNO	614	-	2	441	171
Muški spol	363	-	2	274	87
Ženski spol	251	-	-	167	84

U 2020.g. u zdravstvenim ustanovama u IŽ (OB Pula i stacionari IDZ) zbog bolesti jetre hospitalizirane su 94 osobe, većinom muškarci (70,2%). Najčešće dijagnoze su alkoholna bolest jetre (59,6% hospitaliziranih) te fibroza i ciroza jetre (21,3%). Većina hospitaliziranih je bila u dobi iznad 60 godina (70,2%).

Tablica 3 - Broj hospitalizacija zbog bolesti jetre (K70-K77), po spolu i dobi u Istarskoj županiji u 2020. godini

NAZIV DIJAGNOZE	SPOL	Ukupno	40-49	50-59	60-69	70-79	80+
Bolesti jetre K70-K77	UK	94	11	17	47	16	3
	M	66	4	13	35	12	2
	Ž	28	7	4	12	4	1
K70 Alkoholna bolest jetre	UK	56	7	12	29	8	-
	M	44	3	11	23	7	-
	Ž	12	4	1	6	1	-
K71 Toksična bolest jetre	UK	6	-	3	2	-	1
	M	3	-	1	2	-	-
	Ž	3	-	2	-	-	1
K72 Zatajenje jetre, nesvrstano drugamo	UK	7	-	-	5	1	1
	M	7	-	-	5	1	1
	Ž	-	-	-	-	-	-
K73 Kronični hepatitis	UK	1	1	-	-	-	-
	M	1	1	-	-	-	-
	Ž	-	-	-	-	-	-
K74 Fibroza i ciroza jetre	UK	20	2	1	10	6	1
	M	10	-	1	5	3	1
	Ž	10	2	-	5	3	-
K75 Druge upalne bolesti jetre	UK	1	-	1	-	-	-
	M	-	-	-	-	-	-
	Ž	1	-	1	-	-	-
K76 Ostale bolesti jetre	UK	3	1	-	1	1	-
	M	1	-	-	-	1	-
	Ž	2	1	-	1	-	-

12.2.1. BOLESTI JETRE KAO UZROK SMRTI

Od bolesti jetre umrla je 35 osoba (većina (25) muškarci), a vodeći uzrok je alkoholna bolest jetre (22).

Tablica 4 - Umrli od bolesti jetre u Istarskoj županiji 2020. godine po dobi i spolu

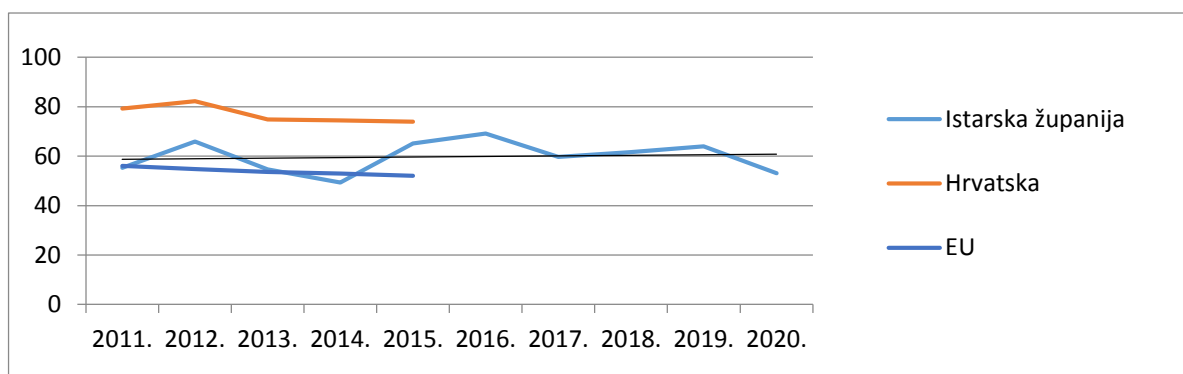
Šifra MKB	Spol	Ukupno	40-49 g.	50-59 g.	60-69 g.	70-79 g.	80+ g.
Bolesti jetre (K70-K76)	UK	35	4	7	15	4	5
	M	25	1	6	10	4	4
	Ž	10	3	1	5	-	1
Alkoholna bolest jetre (K70)	UK	22	2	6	9	2	3
	M	17	1	5	6	2	3
	Ž	5	1	1	3	-	-
Toksična bolest jetre (K71)	UK	1	1	-	-	-	-
	M	-	-	-	-	-	-
	Ž	1	1	-	-	-	-
Fibroza i ciroza jetre (K74)	UK	11	1	1	5	2	2
	M	7	-	1	3	2	1
	Ž	4	1	-	2	-	1
Druge upalne bolesti jetre (K75)	UK	1	-	-	1	-	-
	M	1	-	-	1	-	-
	Ž	-	-	-	-	-	-

Izvor: Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske

Dobno-standardizirane stope smrtnosti pružaju mogućnost usporedbe među područjima s različitim dobnim sastavom stanovništva koji bi mogao utjecati na naše zaključivanje o pojavnosti određenih bolesti pa tako i uzroka smrti. Stope za IŽ su računate za 2010.g. i 2012.-2020. prema procjeni broja stanovnika DZS-a, a za 2011.g. na Popis 2011.g. Stope za RH i EU preuzete su od *European Health Information Gateway*, *WHO Regional Office for Europe* (link <https://gateway.euro.who.int/en/hfa-explorer/>)

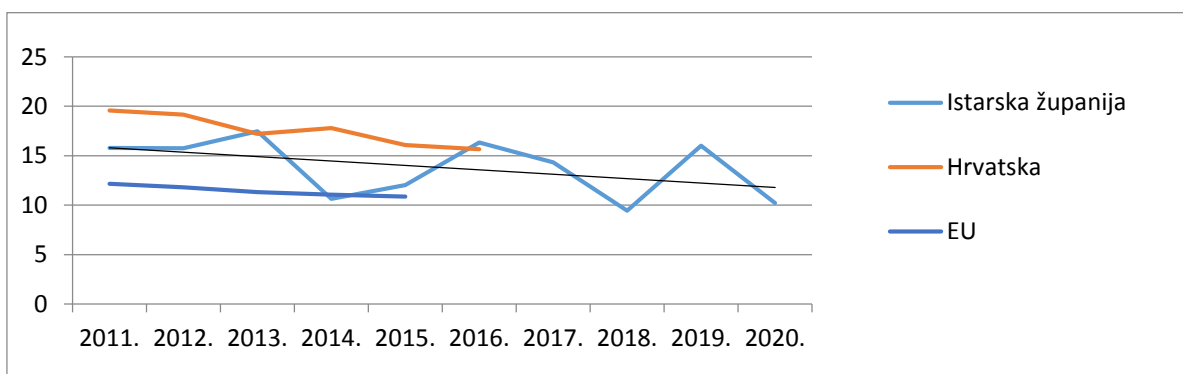
Dobno-standardizirane stope smrtnosti uzroka smrti povezanih s alkoholom za ukupnu dob su niže od hrvatskih, ali više od europskih stopa.

Slika 1 - Dobno-standardizirane stope smrtnosti uzroka smrti povezanih s alkoholom*, na 100.000 stanovnika (ukupna dob)

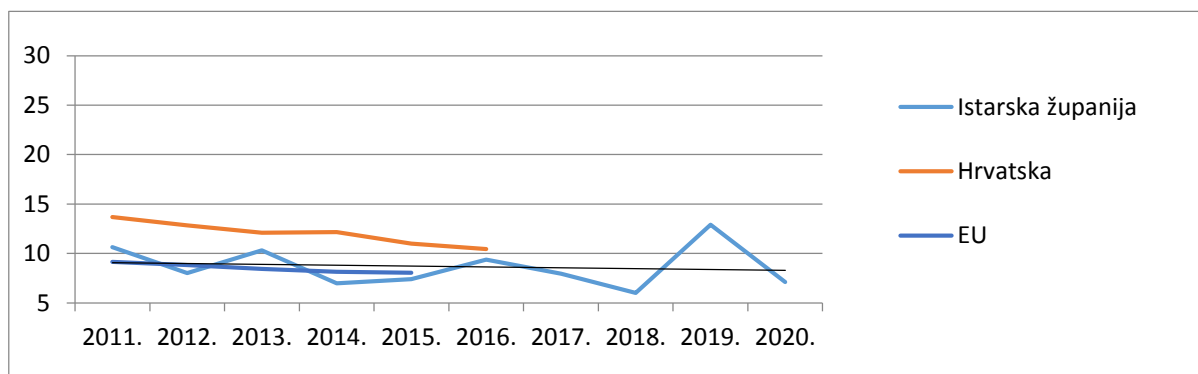
*C15, C32, F10, K70, K73, K74, K76, svi vanjski uzroci

Dobno-standardizirane stope smrtnosti od kronične bolesti jetre i ciroze za ukupnu dob i dob 0-64 godine su posljednjih deset godina u padu, niže su od stopa RH i veće od EU.

Slika 2 - Dobno-standardizirane stope smrtnosti kronične bolesti jetre i ciroze*, na 100.000 stanovnika (ukupna dob)

*K70, K73, K74

Slika 3 - Dobno-standardizirane stope smrtnosti kronične bolesti jetre i ciroze, na 100.000 stanovnika (0- 64 godine)